

Delta i kampen for flere og bedre daghjem

Bli med i Daghjemsaksjonen

Hvorfor daghjemsaksjon?

Hver høst de seinere årene har foreldre og ansatte ved daghjemmene organisert underskriftskampanjer, laget uttalelser og aksjonert på andre måter mot kommunens gjentatte forsøk på å øke daghjemsprisene. Høsten 1976 ble denne kampen gjort permanent med opprettelsen av DAGHJEMSAKSJONEN som en kontinuerlig fungerende medlemsorganisasjon. Tidspunktet for dette var ikke tilfeldig. Tidlig på høsten forelå Finansrådmannens forslag til budsjett som innebar den største prisøkning til nå – inntil 200 pst. I månedene før dette hadde kommune etter kommune over hele landet gått til drastiske prisøkninger, mange hadde vedtatt forslaget fra Norske kommuners sentralforbund med graderte satser opp til kr. 750 pr. mnd. for en plass. Noen hadde gått enda høyere. Bakgrunnen for dette var at Stortinget sommeren 1975 vedtok «Lov om barnehager» som bl.a. medførte at bestemmelsen om en maksimalpris på kr. 350 falt bort fra 1/1 1976.

Lov om barnehager

er en sammenfatning av, og setter i system myndighetenes barne- og kvinnefiendtlige daghjemspolitik. Det ble etter dette lett å se sammenhengen mellom den dårlige standarden på daghjemmene, de høye prisene, den manglende utbygginga osv.

Loven innebærer bl.a.

- at kommunene overtar en større del av ansvaret for utbygging og drift av daghjem, slik at utbygginga lettere kan reguleres etter samfunnets behov for kvinnelig arbeidskraft. Det vil si at kommunene alt etter den økonomiske situasjon, konjunkturer og eget forgodtbefinnende, kan regulere kvinnens grunnlovsfestede rett til arbeid.

- at foreldrenes andel av kostnadene ved daghjemdrift (i form av direkte betaling for daghjemsplass) skal økes drastisk. I utredningen som lå til grunn for lovvedtaket kalkuleres det med en økning fra 20 pst. i dag til 50 pst. i 1981.
- Loven opererer konsekvent med begrepet *barnehage* som en sekkebetegnelse, og legger opp til en total utvanning av daghjemsbegrepet, gjennom såkalt «fleksible løsninger» – f.eks. ambulerende barnehager, «foreldreorganiserte barnegrupper», dagammaordninger osv. Kvinnens grunnlovsfestede rett til arbeid kan bare oppfylles når det finnes *gratis daghjem til alle barn*.

Oslo kommune etterlever alle lovens dårligste intensjoner

Oslo kommunes daghjemspolitik de siste åra levner ingen tvil om at Oslo (i likhet med de fleste andre kommuner) har til hensikt å etterleve lovens aller dårligste intensjoner:

- Utbyggingstakten har gått kraftig ned – selv i forhold til tidligere planer.
- Betalingssatsene ble økt med 20 pst. fra 1/1 1977 – en klar bekreftelse på at kommunen vil søke å oppfylle målsettingen om 50 pst. foreldrebetaling innen 1981.
- Daghjemspersonalets langvarige og harde kamp for økt bemanning og økte bevilgninger blir gang på gang ignorert, kommunen retter tvert imot stadig nye angrep mot daghjemmene og de ansatte (lørdagslukking, nedskjæring av matbudsjettet, knebling av ytringsfriheten i daghjemmene, forsøk på å erstatte assistentene med praktikanter, opphør av vikartjenesten).
- Forslaget til vedtekter for barnehagene i Oslo skulle vært behandlet i bystyret 20. juni, men takket være byråkratiets sendrektighet er det nå utsatt til over sommerferien. Vedtektsforslaget inneholder en rekke grove angrep på de ansattes, barnas og foreldrenes interesser:
 - Det opprinnelige forslaget inneholdt nedskjæring av åpningstida slik at daghjemmene skulle åpne kl. 8

Høsten 1976: Daghjemsaktivister protesterer overfor finansrådmann Bernt H. Lund mot hans forslag til 1977-budsjett for Oslo kommune.

(mot 7.45 i dag). Dette er nå sannsynligvis trukket tilbake, det skulle bare mangle. Men situasjonen i Oslo i dag, er at kravet om *utvidet åpningstid* stadig vinner større tilslutning. Et riktig og viktig krav for å gjøre daghjemstilbudet reelt for alle arbeidstakere med normal arbeidstid.

- Det skal vedtektsfestes at det enkelte barns maksimale oppholdstid ikke bør overskride 8 timer pr. dag. Dette er et grovt angrep på foreldrene og et klart forsøk på å presse kvinner over i deltidstillinger.
- Vedtektsforslaget stadfester lørdagslukkingen som kommunen kupp-gjennomførte i forbindelse med arbeidstidsforkortelsen.
- Det går også fram av vedtektsforslaget at kommunen ønsker å trappe kraftig ned på nyetableringen av spedbarnstuer og også å bygge om de eksisterende, slik at foreldre med spedbarn i enda større grad blir henvist til andre ordninger.
- Men den saken som det har vært mest blest om tidligere, er innføring av kristen formålsparagraf. Alle undersøkelser blant foreldre og ansatte som ble gjort da denne diskusjonen sto på som verst i 75/76, viste klart og entydig en *overveldende* motstand mot innføring av kristen formålsparagraf. 5. februar 1976 gjorde likevel formannskapet prinsippvedtak om innføring av kristen formålsparagraf. Men de *våget ikke* iverksette vedtaket – i stedet ba de om å få utredet et helt nytt sett vedtekter, hvor det ble forutsatt at denne kristne formålsparagrafen ble innarbeidet. Utvalget som har utredet vedtekts spørsmålet avga sin innstilling i februar 1977. Innstillingen har vært ute til en overflattisk høring med altfor kort frist – kommunen har gjort sitt beste for at den voldsomme motstanden ikke skulle vekkes. Som vi ser er dette intet mindre enn et regulært forsøk på *snikinnføring* av kristen formålsparagraf.

Hva gjør Daghjemsaksjonen?

I denne situasjonen vil Daghjemsaksjonen reise kampen mot myndighetens folkefiendtlige daghjemspolitik. Vi vil støtte ethvert initiativ som springer ut fra ønsket om en bedring av barnas, foreldrenes og særlig kvinnes, samt de ansattes vilkår. Vi vil forsøke å samordne og lede denne kampen og gjøre den mest mulig slagkraftig.

Daghjemsaksjonen arbeider etter disse 6 parolene:

1. Gratis daghjem til alle barn!

Dette er aksjonens endelige mål. Vi vil arbeide for økt tilslutning til dette kravet, bl.a. ved å holde fram at ansvar for barna ikke bare er en privatsak for de enkelte foreldre, men like mye en samfunnsak – og at det derfor må finnes et skikkelig daghjemstilbud for alle barn med gode utviklingsmuligheter under betryggende forhold og etter for-

svarlig pedagogisk tilrettelegging. Det er en forutsetning for kvinnens grunnlovsfestede rett til arbeid at det finnes gratis daghjem til alle barn. Vi vil arbeide for at ikke bare småbarnsforeldre gjør dette kravet til sitt, men også for en enhet mellom småbarnsforeldre og andre grupper av folket.

2. Ingen økning av daghjemprisene!

I kampen mot prisstigningen høsten 1976 samlet Daghjemsaksjonen inn over 18 000 underskrifter på kravene: Ingen økning av daghjemprisene! Flere og bedre daghjem! og Full støtte til daghjemspersonalets krav om økt bemanning og økte bevilgninger! Dette var en del av grunnen til at bystyret ikke våget å gjennomføre så drastiske prisstigninger som opprinnelig planlagt. Men kampen fortsetter, og den prisstigningen på 20 pst. som ble gjort gjeldende fra 1/1 1977, må sees bare som et første skritt på veien mot 50 pst. foreldrebetaling innen 1981. Daghjemsaksjonen vil aktivt propagandere mot kommunens politikk og samle og øke motstanden mot prisøkning. Våren 1977 gikk foreldrene ved Hovin daghjem til betalingsstreik bl.a. på kravet om at betalingsstansene måtte settes ned til 1976-nivå. Daghjemsaksjonen støtter denne kampen fullt og helt og vil oppfordre foreldre ved alle andre daghjem til å vurdere liknende aksjonsformer.

3. Flere og bedre daghjem!

Daghjemsaksjonen krever en så høy utbyggingstakt at full daghjemdekning blir en realitet innen kort tid. Situasjonen i dag er at kommunen skjærer ned på utbyggingstakten også i forhold til tidligere planer. Daghjemsaksjonen godtar ingen mindreverdige kriseløsninger; vi krever fullt forsvarelig forhold ved daghjemmene, noe som betyr en kraftig heving av dagens standard, og ikke minst

4. Full støtte til de ansattes krav om økte bevilgninger og økt bemanning!

Daghjemsaksjonen støtter de aksjoner de ansatte og deres organisasjoner iverksetter til støtte for sine krav.

5. For utvidet åpningstid i daghjemmene!

I dag innebærer daghjemmenes åpningstid en diskriminering av foreldre som har arbeidstid enten fra kl. 07 eller til kl. 17. Daghjemsaksjonen krever utvidet åpningstid, slik at daghjemstilbudet blir reelt for alle arbeidstakere med normal arbeidstid. Vi forutsetter selvsagt at dette gjennomføres uten at det går på tvers av de ansattes interesser, men at det tvert imot nødvendiggjør en vesentlig standardheving i daghjemmene. Mange mener at kravet i denne forbindelse må være kortere arbeidstid. Daghjemsaksjonen støtter selvsagt også dette kravet, men det løser ikke problemet med daghjemmenes åpningstid, fordi selv med

f.eks. 6 timers arbeidsdag, vil fortsatt industrien begynne kl. 07, og ingen ting tyder på at handels- og servicenæringene vil stenge før kl. 17.

Lørdagslukkingen har gjort daghjemstilbudet dårlig for mange foreldre som har behov for daghjems plass på lørdager. I tillegg er det innført på tvers av de ansattes ønsker – lørdagen var en dag hvor personalet hadde tid til å ta seg av de mange praktiske gjøremål som tiden ble for knapp til ellers i uka.

6. Mot kristen formålsparagraf i daghjemmene!

Som nevnt tar kommunen sikte på å få innført kristen formålsparagraf. Dette spørsmålet ble mye diskutert høsten

1975 og våren 1976, og undersøkelser på daghjemmene (underskriftslistene m.v.) viste en overveldende motstand blant foreldre og ansatte mot kristen formålsparagraf. I slutten av februar 1976 ble det sendt ut en henvendelse til 217 barnehager i Oslo kommune av en gruppe barnehageforeldre. Til tross for kort svarfrist, var det 3532 foreldre ved 122 daghjem som svarte. Av disse var det 89,1% som ønsket å beholde daværende ordning, mens bare 10,9% ønsket innføring av kristen formålsparagraf. Daghjemsaksjonen går imot innføring av kristen formålsparagraf. Det finnes i dag mange barn på daghjemmene som kommer fra hjem med andre livssyn enn det kristne, og vi er imot at barna skal påtvinges noe livssyn av barnehagen, hvilket innføring av kristen formålsparagraf åpner for. Daghjemmene må være *livssynsnøytrale*, som de har vært fram til i dag.

BLI MED I DAGHJEMSAKSJONEN!

Vi har i denne folderen gitt et bilde av hva Daghjemsaksjonen er og hva vi kjemper for. Dersom du selv har barn på daghjem, dersom du mangler plass til ungene dine, om du jobber på daghjem eller ellers er interessert i daghjems-kampen: Kampen vår er viktig for deg, for ungene dine. Hvis du er enig med oss i daghemsspørsmålet, ber vi deg melde deg inn i Daghjemsaksjonen og delta aktivt i kampen for flere og bedre daghjem, for gratis daghjem til alle barn – mot myndighetenes politikk med færre, dyrere og dårligere daghjem.

For å gjøre daghjems kampen sterkest mulig, trenger Daghjemsaksjonen mange nye medlemmer. Daghjemsaksjonen bygger på individuelt medlemskap, men vi vil opp-

fordre alle våre medlemmer til å ta del i lokale grupper av Daghjemsaksjonen som finnes de fleste steder i byen, og etter hvert forhåpentligvis også vil finnes i barnehager, på arbeidsplasser og andre steder det er grunnlag for det.

Fyll ut slippen nedenfor og send den til Daghjemsaksjonen, Postboks 14 Kaldbakken, OSLO 9, så vil du få tilsendt *innbetalingskort* for kontingenten og siste nummer av medlemsavisa. Medlemskontingenten er kr. 20,- pr. kalenderår, og som medlem blir du holdt løpende orientert om Daghjemsaksjonens arbeid og om det som skjer på daghjemssektoren i Oslo.

Klipp -----

Jeg ønsker å bli medlem av Daghjemsaksjonen

Navn:

Adresse:

DAGHJEMSAKSJONEN
Postboks 14, Kaldbakken, Oslo 9.

.....
Skriv tydelig.